Drejebog:
Etablering af lokalt beredskab

En køreplan i 5 faser fra idé til operationel beredskabsplan

LOKALT
BEREDSKAB

Tryghed, parathed og stærke nabofællesskaber er noget, vi skaber sammen i hverdagen. Styrelsen for Samfundssikkerhed opfordrer os til at kunne klare os i tre døgn, men i en større krise har myndighederne begrænsede ressourcer. Derfor er det lokale beredskab det vigtigt bindeled, der bidrager til tryghed og supplerer samfundets samlede beredskab.

Men hvordan kommer man i gang med en lokal beredskabsplan, der rent faktisk virker i jeres landsby, boligområde eller opgang?

Denne drejebog er en praktisk tjekliste, der guider jer trin for trin – lige fra den første snak over hækken til den færdige plan er i hus.

Drejebogen bygger på vejledningen "*Styrk jeres lokale beredskab*", udgivet af Styrelsen for Samfundssikkerhed, samt erfaringer, eksempler og lokale beredskabsplaner indsamlet gennem projektet *"Borgerdrevne lokale beredskabsplaner"* og fra en række lokalsamfund rundt om i Danmark. Derudover er erfaringerne fra Rudme lokalsamfund anvendt som et konkret eksempel på hvordan myndighedernes anbefalinger kan omsættes til lokal praksis. Desuden har erfaringerne kunne trække på spiration fra bevægelsen Grønne Nabofællesskaber.

Med støtte fra Styrelsen for Samfundssikkerhed udbredes denne model nu i samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd og Landdistrikternes Fællesråd, som en del af arbejdet med at styrke det lokale beredskab. De to organisationer Democracy X og Landsbyhøjskolen har bidraget med metode og facilitering i samarbejde med Grønne Nabofællesskaber.

På www.lokalt-beredskab.dk samles vejledninger, skabeloner, eksempler og erfaringer fra lokale beredskabsinitiativer, så de kan inspirere og understøtte andre lokalsamfund i deres arbejde.

Rudme, november 2026 (3. udgave)
Tyge Mortensen,
projektleder,
Grønne Nabofællesskaber

Sådan er drejebogen opbygget

Drejebogen er inddelt i fem faser, der tilsammen fører jer fra den første bekymring til et levende, lokalt beredskab. Faserne bygger oven på hinanden: den ene fases output er den næstes fundament. Alle de bedste guides, skabeloner og erfaringer fra landets lokalsamfund samler vi løbende på lokalt-beredskab.dk.

Faserne er:

- Fase 0 – Inden opstart: Fra bekymring til mandat
- Fase 1 – Opstart: Etablering af beredskabsgruppen
- Fase 2 – Kortlægning: Det beredskabsmæssige fundament
- Fase 3 – Involvering: Snefnugeffekten i praksis
- Fase 4 – Drift: Vedligehold år for år

Inden for hver fase er der konkrete trin med tilhørende tips og klare ansvarsbeskrivelser. I behøver ikke følge rækkefølgen slavisk – lokalsamfund er forskellige – men den angivne orden afspejler, hvad erfaringen viser virker bedst.

Hvis I sidder som ildsjæle i et lokalsamfund og er i tvivl om, hvad I skal gøre næste gang I mødes, er svaret som regel i det næste trin i drejebogen.

Fase 0:
Inden opstart
(Fra bekymring til mandat)

Alle gode initiativer starter et sted. Nogle gange er det en storm, der har slukket lyset i tre dage. Andre gange er det en nabo, der spørger: "Hvad gør vi egentlig, hvis det virkelig går galt?" Uanset hvad der sætter det i gang, er den første fase den samme: at finde ud af, om der er vilje og opbakning til at handle.

Denne fase handler ikke om planer eller strukturer – det kommer senere. Den handler om at tage temperaturen på lokalsamfundet og skabe det mandat, der giver beredskabsgruppen legitimitet til at gå i gang. Uden det mandat risikerer man at bygge et beredskab, som kun dem der lavede det kender til – og det er ikke et beredskab, det er et projekt.

Mandatet kan komme nedefra, gennem uformelle samtaler mellem naboer, eller oppefra, gennem en beslutning i en eksisterende forening som lokalrådet, menighedsrådet eller grundejerforeningen. Begge veje virker – og ofte er det en blanding af dem begge, der får tingene til at rulle. Det vigtigste er ikke hvordan mandatet opstår, men at det er reelt: at der er mennesker i lokalsamfundet, der har sagt ja til at opgaven er vigtig, og som bakker op om at der nu nedsættes en gruppe til at løfte den.

Den uformelle vej: Dialogen i nabolaget

Når initiativet starter nedefra og vokser organisk gennem personlige relationer:

- **Snakken over hækken:** Start uformelt med de nærmeste naboer. Del jeres bekymringer og undersøg, om der er en fælles lyst til at stå stærkere sammen.
- **Gåturen på tomandshånd:** Inviter 1-2 interesserede naboer med på en gåtur eller en kop kaffe. Det gør det nemmere at lytte og dele de første idéer uden at stå alene med ansvaret.
- **Kaffe samlingen:** Saml en lille gruppe på **5-10 personer** (f.eks. fra en vej eller en opgang) til et uformelt opstartsmøde for at mærke, om der er opbakning til at gå videre og få nedsat en beredskabsgruppe.

Den formelle vej: Gennem eksisterende foreninger

Når bekymringen rejses i lokalområdets etablerede foreningsbestyrelser:

- **Dagsorden i lokale bestyrelser:** Sagen tages op som et formelt punkt i f.eks. lokalrådet, borgerforeningen, grundejerforeningen eller menighedsrådet. Bestyrelsen drøfter risikobilledet og beslutter, om foreningen selv tager initiativet, eller om de rækker ud til andre lokale bestyrelser for at nedsætte en fælles gruppe.
- **Borgermøde om kriseberedskab:** Hvis den lokale bestyrelsen eller evt kommunen, ønsker at teste opbakningen bredt før opstart, indkaldes der til et åbent orienterende borgermøde, hvor behovet drøftes og gruppen officielt nedsættes. Det vil ofte være en god ide at have en forhåndsaftale med personer, der gerne vil tage del i opgaven. Så undgår man et tomrum, når man beder folk om at melde sig til beredskabsgruppen.

Mandatet: Uanset hvilken vej man går, afsluttes fasen med et klart mandat fra enten nabolaget, lokalsamfundet eller foreningslivet om, at opgaven er vigtig, og at der nu nedsættes en dedikeret beredskabsgruppe.

→ Når I har mandatet og de første engagerede mennesker, er I klar til at etablere selve beredskabsgruppen. Det sker i Fase 1.

Fase 1:
Opstart af en beredskabsgruppe

Et lokalt beredskab starter ikke med en plan – det starter med mennesker.

Det første og vigtigste skridt er at samle de rigtige mennesker i et lille, handlekraftigt team, der vil tage opgaven på sig og føre den til dørs. Beredskabsgruppen er rygraden i hele processen.

Det er dem, der driver arbejdet fremad og sørger for, at planen ikke blot bliver et dokument i en skuffe, men et levende redskab som lokalsamfundet kender og stoler på. Gruppen behøver ikke bestå af eksperter – det, der virker, er engagerede lokale mennesker med forskellige kompetencer, et godt kendskab til nabolaget og lysten til at gøre en forskel.

En beredskabsgruppe er ikke det samme som en bestyrelse. Den skal have ét fokus og frihed til at arbejde selvstændigt – uden at skulle konkurrere med en i forvejen fyldt dagsorden.

Fase 1 handler om to ting, der går hånd i hånd: at etablere gruppen og at begynde at kommunikere. For lokalsamfundet skal vide, at arbejdet er i gang. Den løbende kommunikation er ikke kun information – den er grundlaget for den tillid og det ejerskab, som afgør, om folk handler efter planen, når det virkelig gælder.

Trin 1 – Sammensæt en beredskabsgruppe:
At få nedsat en beredskabsgruppe, der vil og kan tage opgaven på sig, er det første konkrete skridt. Gruppen kan nedsættes demokratisk i regi af en eksisterende forening eller på et borgermøde, men kan også opstå uformelt mellem beboere på en vej eller i en opgang. Optimalt består den af en mindre, handlekraftig gruppe på 5-10 personer.

TIP 1:
Gruppen skal kunne arbejde selvstændigt og selvsupplerende. Undgå at lægge opgaven i en eksisterende bestyrelse, der i forvejen har en tætpakket dagsorden.

TIP 2:
Sammensæt gruppen ud fra relevante kompetencer. I har brug for folk, der er gode til både praktiske opgaver, netværk/kommunikation, struktur og ledelse.
Dvs. både hoved-, hånd- og hjertefolk.

Ansvar & opgave: Beredskabsgruppen ejer processen, styrer tidsplanen, koordinerer arbejdet i tilfælde af en krise og sikrer den langsigtede vedligeholdelse.

Trin 2 – Orienter lokalsamfundet løbende:

Formål: At sikre at alle kender til arbejdet, accepterer planen og er parate til at agere efter den i en krisesituation. En plan, som folk ikke kender, er ikke en plan.

TIP 1:

Gør det til en fast procedure at informere bredt og ofte om gruppens arbejde med udarbejdelse af en beredskabsplan. Kommunikationen i hverdagen træner samtidig de kommunikationskanaler, I vil have brug for under en reel krise.

TIP 2:

Brug flere kanaler: sociale medier, fysiske opslag på centrale mødesteder, maillister og orientering af de lokale foreningsbestyrelser. Dette træner samtidig kommunikationsvejene til en reel krise.

Opgave: Udpeg en kommunikationsansvarlig i beredskabsgruppen, som står for den løbende opdatering af lokalsamfundet.

→ Nu har I et hold og en kommunikationsplan. Nu begynder det egentlige analysearbejde: at lære jeres lokalområde at kende som et beredskabsmæssigt fundament. Det sker i Fase 2.

Fase 2:
Kortlægning
(Det beredskabsmæssige fundament)

Nu har I et hold og et mandat. Det næste spørgsmål er: hvad ved I egentlig om jeres eget lokalsamfund – set med beredskabsøjne?

De fleste kender deres nabolag godt i hverdagen. Men et beredskab kræver en anden slags viden. Hvem bliver sårbare, når strømmen forsvinder? Hvem har en traktor, en generator eller en sygeplejerske boende? Og hvad er det mest sandsynlige scenarie i netop jeres område?

Kortlægningen er hjørnestenen i en beredskabsplan, der rent faktisk virker – og den mest arbejdstunge fase i hele processen. Det er her, I lærer lokalsamfundet at kende som et beredskabsmæssigt system, og resultatet er de første konkrete byggesten i selve planen. Tager I jer tid til at gøre det grundigt, vil de efterfølgende faser falde langt lettere på plads.

Trin 3 – Afgræns beredskabsplanens geografi:
Før I kan kortlægge noget som helst, skal I vide, hvad I kortlægger. Det lyder banalt, men det er et af de steder, hvor mange går i stå – eller gaber over for meget fra starten.
Sæt streger på et kort og afklar præcist, hvem planen skal hjælpe. Geografien kan være alt fra en enkelt opgang eller vej til en hel landsby, bydel eller egn. Det vigtigste er ikke størrelsen – det vigtigste er, at området er håndterbart, og at alle i beredskabsgruppen er enige om, hvor grænserne går.

TIP 1:
Tænk så småt og nært, som det giver mening for beredskabsgruppen, og start dér. Det er langt nemmere at udvide geografien senere end at gabe over for meget i starten.

TIP 2:
Hvis det er en borgerforening, lokalråd, grundejerforening eller menighedsråd, der står bag beredskabsplanen, er det vigtigt ikke kun at orientere jer mod medlemmerne i forningen, men mod det område de bebor.

Ansvar & Opgave: Gruppen fastlægger grænserne og udarbejder et fysisk/digitalt kort samt en foreløbig adresseliste.

Trin 4 – Underopdel i nærområder og rekrutter områdeledere:

Et beredskab er kun så stærkt som dets evne til at nå den sidste på vejen. Det er præcis det, dette trin handler om.

Det samlede beredskabsområde inddeles i mindre, overskuelige nærområder – klynger af huse, veje eller opgange. For hvert nærområde udpeges 3-4 områdeledere, hvoraf én er den primære kontaktperson. Tilsammen udgør de det menneskelige netværk, der binder beredskabet sammen helt ud i hjørnerne.

Områdeledernes vigtigste opgave er at kende deres eget nabolag indgående – ikke bare adresserne, men mennesker bag dem. Hvem har ekstra behov i en krise, som den gangbesværede eller den enlige ældre? Og hvem har ekstra ressourcer at byde ind med, en generator, en traktor eller faglige kompetencer som læge eller sygeplejerske? Den viden kan ingen myndighed skaffe. Den findes kun lokalt.

TIP 1:

Et nærområde må ikke være større, end at én person kan overkomme at gå fra dør til dør på kort tid. En god tommelfingerregel er mellem 20 og 50 adresser.

TIP 2:

Find den første kontaktperson i et nærområde, og lad denne person være med til at rekruttere de næste 2-3 stykker i samme nærområde. Det er en fordel, at de har en relation i forvejen, men vær opmærksom på geografisk spredning.

Ansvar & Opgave:

Beredskabsgruppen optegner nærområderne på kortet og rekrutterer ledere i områderne.

Trin 5 – Fastlæg relevante krisescenarier:

Et beredskab, der forsøger at forberede sig på alt, ender ofte med at være klar til ingenting. Derfor er dette trin enkelt: vælg det scenarie, der er mest sandsynligt i netop jeres område, og forbered jer grundigt på det.
Det kan være en langvarig strømafbrydelse, it- og kommunikationsnedbrud, oversvømmelse, ekstremt vejr eller brand. Scenarierne er forskellige fra lokalsamfund til lokalsamfund – en kystby har andre risici end en landsby midt i landet. Det vigtigste er at tage udgangspunkt i den virkelighed, I faktisk lever i.
Den gode nyhed er, at grundig forberedelse på ét scenarie sjældent er spildt. De strukturer, kommunikationsveje og ressourcer, I etablerer til ét formål, vil i de fleste tilfælde også virke, når en anden type krise rammer.

TIP:

Vær meget konkrete. Tag udgangspunkt i et scenarie som f.eks. "Total strømafbrydelse i en hel uge" og undersøg systematisk, hvilke lokale konsekvenser det vil få. Når man forbereder sig grundigt på ét scenarie, dækker de etablerede strukturer som regel også andre hændelser.

Ansvar & Opgave: Beredskabsgruppen udvælger scenarierne og rækker ud til relevante lokale ressourcepersoner eller myndigheder for at få hjælp til at afdække konsekvenserne.

Trin 6 – Vælg et centralt samlingssted (Krisecenter):

Når krisen rammer og kommunikationen svigter, har folk brug for et sted at gå hen. Ikke et website, ikke en app – et fysisk sted, som alle kender, og som er åbent og bemandet, når det gælder.

Samlingsstedet er beredskabets fysiske omdrejningspunkt. Det kan være et forsamlingshus, en sportshal, et klubhus eller en skole – det vigtigste er, at stedet er centralt, at man kan gå til det, og at det kan rumme både de mennesker der har brug for hjælp og de mennesker der skal koordinere indsatsen.

I en krisesituation skal stedet fungere som tre ting på én gang:

1. et kommandocenter for beredskabsgruppen og områdelederne,
2. en tryghedszone for borgerne med varme, mad og adgang til ressourcer
3. og et direkte kontaktpunkt for myndighederne. Det sidste er ikke mindst vigtigt: et velorganiseret lokalsamfund med et kendt samlingssted er langt lettere for myndighederne at samarbejde med end et, hvor ingen ved, hvem der har ansvaret.

TIP 1:

Vælg et centralt sted, man kan gå til. Det skal være stort nok til at kunne rumme de borgere, der får akut brug for det, have køkkenfaciliteter og mulighed for nødstrøm (generator) til en varmestue.

TIP 2:

Vælg evt. samlingsstedet i samarbejde med myndighederne. Et samlingssted er også et kontaktpunkt for myndighederne og mulighed for at koordinere myndighedernes indsats med det lokale beredskab.

Ansvar & Opgave: Beredskabsgruppen udpeger stederne og indgår formelle aftaler med ejerne, så lokalerne hurtigt kan aktiveres som krisecenter.

Trin 7 – Udarbejd en kommunikationsstrategi i tilfælde af telenedbrud:

Der er en ubehagelig sandhed ved alvorlige kriser: jo mere alvorlig situationen er, jo større er chancen for at de kommunikationskanaler, vi normalt tager for givet, ikke virker. Mobilnettet overbelastes, internettet svigter – og pludselig er den digitale infrastruktur, som hele vores hverdag hviler på, væk.
Derfor skal kommunikationen planlægges nu, ikke når krisen allerede er i gang. Det handler ikke om at forkaste de digitale kanaler, men om at have analoge og uafhængige alternativer klar. En walkie-talkie virker uden mobilnet. En opslagstavle virker uden strøm. En aftalt mødekadence virker uden internet. Det lyder måske gammeldags – men det er præcis den slags løsninger, der holder, når alt andet fejler.

TIP 1:

Indkøb Walkie-Talkies, så der er til alle områdeledere og medlemmer af beredskabsgruppen. De kan opbevares og holdes fuldt opladte hos en udpeget person, der har dette som sin faste opgave. Det er håndgribeligt og skaber stor tryghed.

TIP 2:

Indkøb og opmagasiner et antal fysiske opslagstavler (evt. A-skilte), der kan placeres synligt i områderne til fælles information. Hav fortrykte plakater klar, evt. med info om mødested og tid.

Ansvar & Opgave: Beredskabsgruppen vælger en hverdagsplatform (f.eks. en lukket Facebook-gruppe/Messenger), indkøber og placerer nødudstyr (f.eks. walkie-talkies) og etablerer fysiske opslagstavler strategiske steder i området til nødkommunikation.

Trin 8 – Lav det første udkast til beredskabsplanen og "Køleskabs-flyeren":

En plan på papir er ingen garanti for, at folk handler rigtigt. Men den giver retning, legitimitet og ro i kaosets øjeblik. Og den giver lokalsamfundet noget håndgribeligt at samle sig om – noget man kan holde i hånden, diskutere, rette til og tage ejerskab over.

I dette trin udarbejdes to ting sideløbende: det første udkast til selve beredskabsplanen, og en Pixi-udgave af den – køleskabsflyeren – som alle borgere kan hænge op derhjemme. Udkastet behøver ikke være færdigt eller perfekt. Formålet er at have noget konkret at trykteste, kvalificere og justere i de næste faser.

TIP 1:

Beskriv time for time, hvordan de første 24 timer skal forløbe efter en kritisk hændelse – hvem der gør hvad, hvornår og hvor. Denne hændelsesplan er selve beredskabsplanens rygrad.

TIP 2:

Køleskabsflyeren kommer måske til at hænge i årevis. Tryk den derfor i et langtidsholdbart materiale, og hold den til én side – kort, overskuelig og til at handle på uden at læse en manual først.

Ansvar & Opgave: Beredskabsgruppen formulerer det første skriftlige udkast til både beredskabsplanen og køleskabsflyeren.

→ Kortlægningen er nu fuldført. I har kortene, scenarierne, ressourcerne og det første planudkast. Nu er det tid til at forvandle papirplanen til et levende fællesskab. Det sker i Fase 3.

Fase 3:
Involvering
(Snefnug-effekten i praksis)

Kortlægningen er gjort, planen er skrevet. Nu kommer det sværeste – og det vigtigste: at få hele lokalsamfundet med.
En beredskabsplan har kun værdi, hvis lokalbefolkningen kender den, stoler på den og er klar til at handle på den. Det er ikke nok, at beredskabsgruppen kender planen. Alle skal kende den – eller i det mindste vide, hvem de skal kontakte, og hvor de skal møde op, når det gælder.
Fase 3 er den fase, der forvandler et projekt til et fællesskab. Det sker gennem det, vi kalder snefnugmodellen: beredskabsgruppen når ud til områdelederne, områdelederne når ud til deres naboer, og naboerne bærer budskabet videre. Som ringe i vandet – eller krystaller i et snefnug – breder kendskabet sig fra den inderste kerne til hele lokalsamfundets yderste kant.
Det er en model, der virker, fordi den bygger på det, et lokalt beredskab i bund og grund handler om: personlige relationer og tillid mellem mennesker.

Trin 9 – Styrk relationerne mellem beredskabsgruppen og områdelederne:

Beredskabsgruppen indkalder alle rekrutterede områdeledere til et fælles arbejdsmøde. Her præsenteres kortlægningen og det første udkast til beredskabsplanen, og med udgangspunkt i det geografiske kort arbejder alle sammen om at kvalificere ressource- og adresselisterne for de enkelte områder. Det er her, planen får den lokale viden, som ingen kortlægning fra centralt hold kan erstatte.

Men mødet har et formål, der rækker ud over selve planen. Det er også første gang, hele holdet er samlet. Områdelederne møder hinanden, opbygger relationer på tværs af nærområderne og bliver et sammentømret team – klar til at handle i fællesskab, hvis det bliver aktuelt.

TIP 1:

Brug mødet til at aftale – og hvis muligt teste – hvordan I kommunikerer med hinanden i tilfælde af en hændelse. En kommunikationsplan, der aldrig er prøvet, er en plan med ukendte svagheder.

Ansvar & Opgave:

Beredskabsgruppen indkalder områdelederne, faciliterer mødet og tilpasser planen på baggrund af deres input.

Trin 10 – Skab kontakt fra dør til dør:

Der er grænser for, hvad et møde, en flyer eller et opslag på sociale medier kan gøre. Noget kan kun skabes ansigt til ansigt – og det er det, dette trin handler om.

Områdelederne går fysisk rundt i deres tildelte nærområder, banker på hos naboerne, overleverer en personlig invitation til det kommende stormøde og udleverer køleskabsflyeren. Det er en simpel handling, men den sender et budskab, som ingen digital kanal kan erstatte: "her i nærområdet er der nogen, der tager ansvar – og du er en del af det fællesskab".

Dør-til-dør-runden er også en vigtig kilde til viden. Man mærker stemningen i husene, opdager dem der måske trænger til lidt ekstra opmærksomhed, og får den slags nuancer med hjem, som aldrig ville dukke op i et spørgeskema.

TIP 1:

Gå hellere to eller tre sammen end alene. Det gør det lettere at holde en god samtale i gang på dørtrinnet – og det er rart at have en makker, hvis man møder en nabo, der har brug for mere end bare en flyer.

TIP 2:

Forbered jer på, at ikke alle åbner døren – og at nogle der gør, gerne vil snakke længe. Sæt god tid af, og hav en plan for, hvordan I følger op på de husstande, hvor der var ingen der var hjemme.

Opgave og ansvar: Hver områdeleder gennemfører en dør-til-dør-runde i sit nærområde, overleverer køleskabsflyer og invitation til stormødet, og noterer særlige behov eller ressourcer undervejs. Ingen hustande springes over – dem der ikke åbner, følges op med en ny henvendelse eller et brev i postkassen.

Trin 11 – Involver alle lokale borgere på et stormøde:

Alt det arbejde, der er lagt i de foregående trin, samles nu i ét møde. Stormødet er ikke bare en præsentation – det er det øjeblik, hvor beredskabet ophører med at være et projekt og bliver til noget, hele lokalsamfundet ejer i fællesskab.

Alle inviteres til et åbent møde, hvor beredskabsplanen præsenteres, og hvor folk kan se, at der er struktur, tryghed og klart lederskab bag initiativet. Men den vigtigste del af mødet er ikke oplægget fra scenen – det er det, der sker, når folk sætter sig sammen med deres nærmeste naboer.

TIP 1:

Del borgerne op i grupper efter nærområde og giv god tid til denne del. Det er her den egentlige tryghed skabes – ikke gennem information, men gennem samtalen mellem mennesker der bor tæt på hinanden.

TIP 2:

Sæt områdelederne i spidsen som facilitatorer i gruppesamtalerne, og lav en præsentationsrunde. Det lyder basalt, men mange har sikkert boet side om side i årevis uden at kende hinanden særlig godt. Det møde kan beredskabet lave om på.

Opgave og mål: Beredskabsgruppen indkalder til stormøde og sikrer så bred deltagelse som muligt. Mødet gentages hvert år som en fast del af opfølgningen. Målet er enkelt: at alle går hjem med en dyb følelse af tryghed, fællesskab og parathed – og køleskabsflyeren under armen.

Trin 12 – Skab forbindelse til naboområder og myndigheder:

Et velfungerende lokalt beredskab er ikke en isoleret ø – det er en del af et større netværk. Og jo bedre det netværk er forbundet, jo stærkere står alle. Beredskabsgruppen rækker derfor ud i to retninger.

Først til de tilstødende lokalsamfund: er der andre i gang med det samme arbejde? Kan I koordinere, dele ressourcer eller træde til for hinanden ved en større hændelse? Et netværk af lokale beredskaber er langt mere robust end et enkelt, der står alene.

Dernæst til myndighederne: det kommunale beredskab og krisemyndighederne skal vide, at jeres lokalsamfund er organiseret, hvem der er kontaktperson, og hvor samlingsstedet er. Den kontakt gør samarbejdet i en reel krisesituation langt smidigere – og den sender et vigtigt signal: her er et lokalsamfund, der har taget ansvar for sig selv og er klar til at være en samarbejdende partner.

Ansvar & Opgave: Beredskabsgruppen etablerer og vedligeholder kontakten til naboområder og de relevante myndigheder.

→ *Planen er nu ikke blot skrevet – den er levende. Lokalsamfundet kender den, og alle ved, hvad de skal gøre. Nu handler det om at holde beredskabet ved lige. Det sker i Fase 4.*

Borgervendte lokale beredskabskurser sommeren 2026

Fase 4:
Drift og vedligehold
(År for år)

I er i mål. Beredskabsplanen er færdig, lokalsamfundet kender den, og alle ved, hvad de skal gøre. Men det er også præcis det tidspunkt, hvor mange lokale beredskaber langsomt begynder at smuldre.
Folk flytter. Kontaktpersoner skifter. Risikobilledet ændrer sig. Og den plan, der var præcis og opdateret den dag den blev lavet, bliver stille og roligt forældet – uden at nogen lægger mærke til det. Et beredskab, der kun eksisterer på papir og aldrig revideres, er ikke et beredskab. Det er en falsk tryghed.
Fase 4 handler derfor om at gøre vedligehold til en vane. Ikke en stor, tung opgave – men en fast, overskuelig rutine, der sikrer at planen altid afspejler virkeligheden. Den første plan må gerne være enkel og tage afsæt i ét enkelt krisescenarie. År for år kan den udvides og kvalificeres, efterhånden som erfaringerne vokser og lokalsamfundet bliver mere øvet.

Trin 13 – Planlæg den årlige opfølgning og revidering:

Et beredskab er ikke et projekt med en slutdato – det er en løbende forpligtelse. Og den nemmeste måde at holde den forpligtelse i live er at gøre den til en fast rutine i kalenderen.
Som minimum indkalder beredskabsgruppen alle områdeledere én gang om året til et fælles opfølgningsmøde. Her gennemgås planen, listerne opdateres og udstyret testes. Kan opfølgningen samtidig forankres som et fast punkt på en generalforsamling eller i en foreningsbestyrelse, er det endnu bedre – så bliver beredskabet en naturlig del af lokalsamfundets årsrytme frem for noget, der kræver en særlig indsats at huske.
Testen behøver ikke være stor eller kompliceret. Som minimum øver områdelederne kommunikationen med hinanden – for det er præcis den, der skal virke, når det gælder.

Fast dagsorden på det årlige revideringsmøde:

Er der sket ændringer i risikobilledet lokalt eller hos myndighederne?

Skal der udskiftes personer i beredskabsgruppen eller blandt områdelederne?

Stemmer ressource-, adresse- og sårbarhedslisterne stadig?

Er nødudstyret (f.eks. walkie-talkies og generatorer) testet og fuldt funktionsdygtigt?

Er krisecentret stadig tilgængeligt og optimalt indrettet?

Skal planen opgraderes og udvides til at dække nye typer af krisescenarier?

Ansvar & Opgave: Beredskabsgruppen indkalder til det årlige møde, faciliterer gennemgangen og sikrer at alle opdateringer føres ind i planen.
Områdelederne tester kommunikationsvejene og melder tilbage om ændringer i deres nærområde.

Trin 14 – Byd nye tilflyttere velkommen med beredskabsplanen:

Et lokalsamfund er aldrig helt det samme fra år til år. Folk flytter til og fra, og hver gang en ny nabo rykker ind, er der en person, der endnu ikke kender beredskabsplanen – og som beredskabsplanen endnu ikke kender.
Det er ikke beredskabsgruppens opgave at følge med i hvem der flytter hvornår. Det er områdeledernes. De kender deres eget nærområde, de ved hvornår der kommer nye ansigter, og de er de naturlige til at tage den første kontakt. En kort snak på dørtrinnet, en varm velkomst og en køleskabsflyer i hånden – det er alt, der skal til for at få en ny nabo med ind i fællesskabet fra dag ét.
Det er i det små, et beredskab holdes levende.

Aktivitet: Områdelederne opsøger personligt nytilflyttere i deres nærområde, byder velkommen, introducerer dem til beredskabsfællesskabet og overleverer køleskabsflyeren.

Kom i gang i dag

Det vigtigste budskab i denne drejebog er enkelt: Kom i gang. Et lokalt beredskab behøver ikke at være perfekt fra dag ét. Det behøver blot at eksistere – og vokse derfra.

Erfaringen fra Rudme og de mange andre lokalsamfund, der har gennemløbet denne proces, viser det samme: Den første snak over hækken er det sværeste skridt. Alt det andet følger naturligt, når man tager det første.

Find flere ressourcer, skabeloner og inspiration fra lokalsamfund over hele landet på:

http://lokalt-beredskab.dk/

💡 Er I usikre på, hvor I skal starte? Start med Fase 0 – og tag den første snak med en nabo i dag.

LOKALT
BEREDSKAB